

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemani:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Izaha vsak dan sveder izvzemati nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnistvo: Knaflcova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Cuvajizem.

Dunaj, 18. aprila.

Z mogočnim akordom je danes pričelo spomladansko zasedanje državnega zbora. Z akordom ogorčenja nad sramoto tam na jugu, tako veliko in žgočo, da je zedinila danes celo tako raznorodni, notranjih in zunanjih nasprotstev polni zbor kakršen je avstrijski parlament.

Za dolgo bo ostal državni preobrat, ki ga je izvedel madžarski imperijalizem v južnih deželah izločivši eno najstarejših evropskih kraljestev iz zbora ustavnih držav, pekoča rana na telesu monarhije, izrezana bo še vedno pekla in žgala. „Cuvajizem“ je imenoval poslanec dr. Tresić s srečno izbrano besedo to infekcijsko bolezen, ki zastruplja ne le ustavno življenje hrvaškega naroda, temveč kuži politično ozračje v celi monarhiji, ogroža zdrave stike države z inozemstvom, ovira zaupanje v bodočnost ter vzbuja v narodih strahotno vprašanje: kakšne garancije kulturnega, gospodarskega, političnega razvoja nam še nudi domovina, v kateri je eni brezvestniglavidovoljeno, da brez vsake pravne in stvarne upravičenosti izsilijo suspenzijo ustavnih garancij, naravnost proklamirajo obsednega stanja za nedolžni narod, ki ni nikdar hotel ničesar kakor zakon in pravico?

Avstrijski parlament je danes pokazal, da iz njega še niso zbežale vse občanske in državniške, vse človeške čednosti. Sram ga je bilo danes in strah. Sram, da sme divjati sredi kulturne Evrope, v Avstriji, ljudske in osebnosti, državljanske in človeške pravice teptajoči terorizem, strah, za dobro ime domovine, za prestiž monarhije, za dobrobit države.

In tako so mogli danes pričeti Jugoslovani svojo akcijo ob simpatičnem odobravanju cele zbornice, eni so se jim postavili ob bok, poslušajoč se enakih sredstev, drugi so jim obljubili svojo pomoč in jim dali svoj votum in svoj glas na razpolago.

Niti ena stranka v celi zbornici se ni postavila proti jugoslovanski akciji!

Vtisk te redke enotnosti je bil velik; grof Stürgkh je čital interpelacije Jugoslovanov, nemških in če-

ških socialistov, zvedel je za razpoloženje cele zbornice, ve pa tudi kako globoko že segajo posledice cuvajizma v življenje države.

In tako je postal njegov odgovor napritožbo proti Cuvajevemu režimu skoraj možat in zavesten. Ves ministrski svet, ki se je opoldne sestel, ga je odobril in zbornica ga je sprejela z očividnim zadoščenjem. Grof Stürgkh ni povedal vsega, kar so od njega zahtevali interpellanti, kar je od njega pričakovala predvsem vsa jugoslovanska javnost.

Toda tudi to, kar je povedal, je največje važnosti.

Ministrski predsednik je sicer poudaril, da se avstrijska vlada ne sme vmešavati v notranje razmere dežel sv. štefanske krone. Toda ta pravni pridržek je zelo teoretičnega značaja, ako primerjamo z njim praktičen del Stürgkhove izjave.

Pod vtiskom žalostnih dogodkov na Hrvaškem, v skrbi za razvoj države, nje notranji mir in zunanji ugled in ne v poslednji vrsti pod pritiskom splošnega ogorčenja, ki se je bilo že začetkom seje tako burno pojavilo v zbornici sami, je spregovoril ministrski predsednik odločne besede, katerih odmev ni bil le živahen in globok v parlamentu, katerih vtisk bo marveč velik v celi javnosti in na merodajnih mestih tu in onstran Lajta.

Grof Stürgkh je priznal, da so pravne podlage obstoječega dualizma ustvarile položaj, v katerem ne more biti eni državnih polovici vseeno, kar se godi v drugi. Poudaril je dejstvo, da zamore vplivati suspenzija ustave v enem delu monarhije direktno na ugodno rešitev skupnih nalog; grof Stürgkh je s tem priznal, da tudi vladni krogi dvomijo o pravovelnosti ogrsko-hrvaške delegacije, kakor smo svoj čas na tem mestu izvajali. Ministrski predsednik pa je, in to je morda najvažnejše, posebno ostro označil sedanji režim kot »tiefgehender Ausnahmestand«, beseda, ki izgovorjena od avstrijskega kabinetskega šefa v polnem obsegu pritrja sodbi o nezakonitosti Cuvajevoga komisarijata. Pomen Stürgkhovega izraza postaja jasen še le tedaj, če si predočimo, da mora kakor ključno pasti na vladno v Budimpešti, na Cuvajevo slavo. Ogrski ministrski predsednik in njegov poverjenik sta bila danes sojena in obsojena ne le od ljudskega

parlamentu, temveč tudi od birokratičnega zaupnika krone.

Ta zaupnik krone se je tudi oju-nalil priznati, da ogroža Cuvaj s svojim režimom naravnost življenjske interese domovine; zaustavlja proces politične naturalizacije naših novih dežel na jugu, vznemirja politične razmere na znotraj, škoduje ugledu in prospehu monarhije na zunanaj!

Vočigled vsem tem nevarnostim se je morala avstrijska vlada, ako ni hotela brezvestno in lahko-miselno izročiti usodo cele države nesrečnim in zločinskim rokam bivšega feldveblja, poslužiti svojih zakonitih pravic, katere ji daje avstrijsko-ogrsko nagodba s tem, da iz-rečno označuje strogo ustavnost v vseh deželah vladarjev kot temeljni pogoj dualizma. Morda je danes prvi slučaj, da se upa avstrijski mi-nister izrecno sklicevati na dejstvo, da živite Avstrija z Ogrsko-Hrvaško ena z drugo in ne ena poleg druge.

Grof Stürgkh je stopnjeval svojo izjavo z izrecnim povdankom, da bi morala avstrijska vlada v priprav-nem trenutku se zavzeti za ogrože-ne interese monarhije, besede, ki se dajo prevesti v klic: Tako ne gre na-prej.

Ministrski predsednik je končal svoj kratki govor z izrazom upanja, da se vrnejo za Hrvaško kmalu zo-pet doba ustavnosti. Tudi te besede je treha smatrati kot napoved skorajšnega Cuvajevoga konca.

Zbornica je sprejela Stürgkhove besede z velikim odobravanjem. Poslanec je bilo jasno, da tu ne go-vorijo stari omahljivci Stürgkh, tem-več da so njegove besede sankcijo-nirane od osebe, katere željam in ukazom ustreči je vsakemu avstrijskemu ministrskemu predsedniku skoraj edina dolžnost.

Pod vtiskom Stürgkhovih izva-janj se bo tudi jugoslovanska dele-gacija lahko in brez nadaljnjih težav odločila za enotno postopanje. Go-vor ministrskega predsednika bo iz-zval onkraj Lajta prave burje ogor-čenja, vstale bodo vse furije madžar-skega šovinizma in z vsio silo bo za-hteval razžaljeni bečarski ponos, da pade avstrijski državnik, ki si je upal enkrat povedati resnico ter iz-reči besedo v prilog avstrijskim in-teresom.

Naloga zbornice bo, da solidar-no prepreči madžarsko maščeva

nje, grof Stürgkh se sicer danes ni oprostil krivde na Cuvajevem komi-sarijatu, toda postavil se je vsaj da-nes če tudi pozno, če tudi morda ne preveč odločno na stran teptanega naroda. Vtisk njegovega govora mo-ra ostati trajen in popolen.

V tem smislu bo tudi Jugoslova-nom uravnati taktiko.

Danes zvečer se odloči jugoslo-vanska delegacija, katere prvotna nesoglasja so menda srečno odpravljena, naj li predlaga o Stürgkhovi iz-javi otvoritev debate ali ne. V pr-vem slučaju se bo skušalo doseči po-sebno resno in vredno razpravo, ki naj vtisk ministrskega govora še po-globi in dokaže, da je avstrijski pa-rlament enoten in solidaren v obsod-bi enega največjih kulturnih in poli-tičnih škandalov, ki so se v zadnjem času v Evropi zgodili.

V današnji seji poslanske zbor-nice se je najprej vršilo prvo branje predloge o državnih nastavljenjih. Ze pri tej zadevi je dr. Dulibić omenjal hrvaške razmere rekoč, da je madžarska vlada uprizorila pobal-listvost proti hrvaškemu narodu, pro-ti kroni, proti avstrijskemu parla-mentu in proti celi monarhiji. — Du-libić bo svoj govor jutri nadaljeval.

Ministrski predsednik grof Stürgkh je na vložene interpela-cije o hrvaškem absolutizmu odgo-voril z nenavadno odločnostjo. Poudarjal je najprej, da se gre za no-tranjo zadevo dežele, na katero du-najska vlada nima ingerence. Vprašati pa se sme, v koliko na Hrvaš-kem uveljavljeno, globoko segajo-če izjemno stanje vpliva čez mejo ogrske in hrvaške in se dotika notra-njih in zunanjih interesov monarhi-je. Predvsem je uvaževati, da so ustavne uredbe v celi državi temelj in glavni predpogoj konstitucional-ni rešitvi celi monarhiji skupnih za-ved in da je dolgotrajnejše razve-ljavljanje ustavnih uredb v stanu onemogočiti zagotovitev postav in tistih zadev, ki jih je po skupnih na-čelih dognati.

Nadalje je uvaževati, v koliko znajo izredne razmere na Hrvaškem uplivati na proces političnega natu-raliziranja, ki se vrši vsled aneksije Bosne in Hercegovine in ki je živ-ljenskega pomena za Avstro-Ogrsko. In končno je upoštevati stališče mo-narhije na zunan in na interese, ki so ž njim združeni. S teh stališč se tudi

c. kr. vlada ne more umakniti dolž-nosti poznati čas, ko jo bodo take in-teresom monarhije škodljive posle-dice prisilile, se v mejah svoje kom-petence zavzeti za varstvo teh inte-resov. Že danes pa je upati, da se po-sreči za upravo hrvaške odgovor-ni faktorjem dobiti pota in sred-stva, da se na Hrvaškem čim prej obnovi popolna ustavnost. (Živalno odobravanje.)

Ko so prišla na vrsto vprašanja na predsednika, so Hrvatje zopet spravili absolutizem v kraljevini na razgovor.

Biankini je izjavil, da je z razveljavljanjem ustave na Hrvaš-kem provociran ves hrvaški narod in da so poteptane njegove najsvetejše pravice. Na Hrvaškem se ni nič zgodilo, kar bi le količkaj opravi-čilo satrapski režim. Absolutizem na Hrvaškem ima infernalea namen. Madžari ne trpe svobodnega in ne-odvisnega ljudskega zastopstva na Hrvaškem, ker hočejo svojo nemalo metodo vladanja na Hrvaškem za vsako ceno nadaljevati. Svetoval-ci krone, zlasti minister cesarske hi-še in avstrijski ministrski predse-dnik bi se bila morala hudočelstvu Madžarov z vsio odločnostjo upreti. Kar je ministrski predsednik danes povedal, je teoretično prav lepo, ali to so besede po izgubljeni bitki. Če nečajo ministri iz ljubezni do Hrva-tov intervenirati, bi morali to stori-ti iz ozirov na državo, iz ozirov na ugled sivolasega vladarja; iz ozirov na dobro ime monarhije v inozem-stvu, na naše gospodarske interese na Balkanu in na Hrvate v tej držav-ni polovici. Ti Hrvatje so s svojimi brati v kraljevini najtesneje zvezani. Jugoslovani upajo, da jim bodo se-vernji bratje v tem zgodovinskem boju pomagali. Kar se je danes Hr-vatom zgodilo, se lahko jutri zgodi Slovanom na severu. Predsedniku zbornice je treba grajalno očitati, da otvorivši današnjo sejo ni omenil velike nesreče, ki je zadela Hrvaško. Govornik vpraša, kdaj hoče pred-sednik hrvaške razmere primerno ožigosati.

Predsednik je izjavil, da nima vzroka se baviti s to stvarjo, saj je ministrski predsednik odgovoril na vložene interpelacije.

Dr. Čingrija je omenil gla-sove, da je delegacijsko zasedanje zaradi ogrske krize odloženo in da se bo začelo, ko nastopi nova ogrska

LISTEK.

Lepi striček.

(Bel - Ami.)

Francoski spisal Guy de Mau-passant. — Prevel Oton Zu-pančič.

Prvi del.

(Dalje.)

V.

Dva meseca sta minila; bližal se je september, in Duroy se je zdelo, da prihaja tista nenadna sreča, ka-tere si je bil v svesti, precej počasi. Zlasti ga je grizla moralna stopnja njegovega stališča, in ni mu bilo ja-sno, po kateri poti bi prišel na tiste vrhunce, kjer čaka človeka ugled in denar. Čutil se je priklenje-nega na ta svoj, precej skromni re-porterski posel, zazidanega vanj tako, da je nemogoče uiti iz njega. Cenili so ga, toda spoštovali so ga stanu primerno. Celo Forestier, kateremu je izkazoval tisočero uslug, ga ni va-bil več na dnevne, je ravnal z njim v vsem kakor s človekom nižje vrste, najsi ga je prijateljsko tikal.

Semtertja je Duroy res da po-rabil priložnost in je vteknil kočček kakšnega članka v list, in ker je pri-dobilo njegovo pero po neprestanem sestavljanju dnevnih vesti dokaj

spretnosti in takta, ki mu ga je še ne-dostajalo, ko je pisal svoj drugi čla-nek o Algiriji, se mu sedaj ni bilo več bati, da bi mu odklanjali aktualna poročila. Ali odtod do pisanja pod-listkov iz svoje fantazije ali do samo-stojnega presojanja političnih vprašanj je bil tako velik korak, kakoršen je razloček, če vozi na avenijo bou-lognskega gozda kočjaž, ali že drži gospodar sam vajeti v rokah. Zlasti ga je poniževalo, ker je videl, da so mu zaprta vrata v odličnejši svet, da nima zvez, koder bi veljal za vrst-nika, da ne more stopiti z ženskami v intimnejše stike, dasi ga je sprejela že večkrat marsikatera znana igralka s samopridno prijaznostjo.

Sicer je pa vedel iz izkušnje, da je imel za vse, za odlične dame in za potujoče glumačice posebno privlač-nost, ki jim je vzbujala hipoma sim-patije zanj, in bil je nestrpen kakor konj na pripnu, ker ni niti iz-da-leka poznal tistih, ki bi utegnile vplivati na njegovo bodočnost.

Kaj pogostoma je nameraval obiskati gospo Forestier; toda misel na ono zadnje srečanje ga je zadr-ževala, poniževala; vrhu tega je tudi pričakoval, da ga povabi mož. Tedaj se je domislil gospe de Marelle, in ker se je spomnil, da ga je prosila, naj je pride kaj obiskat, se je oglašil pri nji nekega popoldneva, ko ni imel nikakega dela.

»Vsak dan sem doma do tretje ure,« je bila rekla.

Pozvonil je pred njenimi vrati ob pol treh.

Stanovala je v rue de Verneuil, v četrtem nadstropju.

Zvonček je priklical strežnico, drobno dekle z nepočesanimi lasmi, ki si je vezalo peco in mu odgovorilo:

»Da, gospa je doma, ampak ne vem, ali je že vstala.«

In odpehnila je vrata v salon, ki so bila priprta.

Duroy je vstopil. Soba je bila precej velika, malo pohištva je bilo v nji, in bila je videti zanemarjena. Naslanjači, stari in zbledeli, so stali po vrsti ob stenah, kakor jih je bila razpostavila služabnica, zakaj nikjer ni bilo sledu, da bi pričal o okusni skrbi ženske, ki ljubi svoje stano-vanje.

Štiri klavrne podobe, predstavl-jajoče čoln na reki, ladjo na morju, malin na ravnini in drvarja v gozdu, so bile obešene na različno dolgih vrvcih vsaka na eni strani, in vse štiri pošev. Kazalo je, da so že dolgo tako visele pod brezbriznim očesom malomarne gospodinjice.

Duroy je sedel in je čakal. Dolgo je čakal. Naposled so se vrata od-prla in gospa de Marelle je prihitela v sobo, oblečena v japonski jutranji plašč od rožnate svile, kamor so bile uvezane zlate pokrajine, sinje cvet-lice in bele ptice, ter je vzkliznila: »Veste, da sem bila še v postelji! Kako ljubezno, da ste prišli k meni. Bila sem prepričana, da ste pozabili name.«

Vsa vesela mu je prožila obe roki, in Duroy, ki se je čutil vzpričo te precej slabe opreme v stanovanju domačega, jih je prijel in ji je eno go-ljubil, kakor je videl Norberta de Varenne.

Povabila ga je, naj sede; potem ga je merila od glave do nog: »Kako ste se izpremenili! Sedaj šele ste do-bili pravo lice. Pariz vam dobro de. Dajte, povejte mi kaj novega.«

In takoj sta začela kramljati, kakor da sta že stara znanca, in ču-tila sta, da se poraja med njima hipna familijarnost, čutila, kako se strinja med njima tisti tok zaupnosti, intim-nosti, naklonjenosti, ki spoprijateljji v petih minutah dvoje bitij istega zna-čaja in istega plemena.

Hipoma se mlada ženska pre-kine in se zavzame: »Čudno, kakšna sem z vami. Zdi se mi, kakor da vas poznam že deset let. Brez dvoma postaneva dobra prijatelja. Ali ho-čete?«

On je odgovoril: »O, gotovo,« — z nasmehom, ki je še več povedal.

Zdelo se mu je zelo zapeljiva v svojem bleščečem in mehkim plaš-ču, manj fina od njene prijateljice v belem plašču, manj muckasta, manj nežna, zato pa bolj podžigajoča, bolj iskra.

Kadar je čutil poleg sebe gospo Forestier s tistim nepremičnim in prelestnim nasmehom, ki je hkrati vabil in ustavljal, kot bi hotel reči: »Ti si mi všeč,« pa: »Cuvaj se!« z nasmehom, ki mu nisi razbral nikoli

pravega zmisla, takrat ga je obšlo vselej poželjenje, da bi ji legel pred noge ali poljubljaj voljne čipke na njenem oprsniku, in polagoma vdihaval vroči parfimirani vonj, ki je izhajal od njih, lijoč se med njenimi nedri. Poleg gospe Marelle pa je ču-til v sebi surovejšo, bolj izraženo po-željenje, ki mu je mrgolelo po rokah, ko je gledal njene konture, z lahno svilo le še bolj povdrajene.

A narahlo, prav narahlo je po-trkalo na duri, skozi katere je bila prišla ona; zaklicala je: »Le prid, ljubica!« Deklica je stopila v sobo, šla naravnost proti Duroyu in mu podala roko.

Mati je presenečeno zamrmrla: »Pa ste si jo res prikupili. Saj je več ne poznam.« Mladi mož je deklco objel, jo je posadil poleg sebe, in jo je z resnim obrazom ljubeznivo iz-praševal, kaj je počela, kar se nista videla. Odgovarjala mu je s svojim drobnim, pojočim glaskom, z važnim izrazom odraslega človeka.

Ura je udarila tri. Žurnalist je vstal.

»Pridite večkrat,« ga je opom-nila gospa de Marelle. »Kramljala bova kakor danes, vedno me bo ve-selilo. Ampak zakaj vas ni videti več pri Forestierjevih?«

Odgovoril je: »O, tako. Dosti dela imam. Upam pa, da se bova vi-dela te dni tam.«

Odšel je, srce polno upanja, ne da bi vedel, zakaj.

(Dalje prihodnjik.)

vlada. Merodajni krogi torej mislijo, da je samo ogrska kriza zasedanja na potu, da je zasedanje delegacij nemogoče vsled srmatnega absolutizma na Hrvaškem. Po postavi morajo biti hrvaški poslanci zastopani v ogrskem drž. zboru in v delegaciji, torej ne moreta delegacij prejši zborovati, dokler ni na Hrvaškem ustava obnovljena. Govornik zahteva, naj predsednik poslanske zbornice poduči odločilne kroge, da je zasedanje delegacij postavno nedopustno, dokler traja na Hrvaškem komisariat.

Dr. Tresić je izjavil, da so Hrvatje pripravljeni na boj. Kar se danes godi, je šele začetek. Danes je Hrvaška edina dežela v Evropi, ki nima ustave. Hrvatje, ki so največ krvi prelili za to državo, so danes podvrženi absolutizmu. Pred nekaj dnevi je bil na Dunaju siloma razgnan sestanek zaupnikov hrvaških in srbskih dijakov. Aretirali so šest dijakov in jih obsodili na zapor od treh do šestih dni. V Dalmaciji konfiscirajo vse časopise. V »Slobodi« je bilo konfiscirano, kar je »Zeit« prinesla. Govornik vpraša prezidenta, da se prepreči poseganje čuvajstva v Avstriji.

Dr. Smolaka je opozarjal, da dogodki na Hrvaškem niso zgolj hrvaška zadeva. Vsi svobodoljubni morajo bi se morali zavzeti za svobodo. Sistem, ki je brez primere v Evropi, je bil inavguriran z dvema manifestoma, ki sta skoro istočasno izšla. V enem se Madžarom obeta respektiranje ustave, v drugem se z državnim prevratom odpravlja ustava na Hrvaškem. V trenutku, ko je Hrvaška dobila homerule, je bila vedno zvesta, Hrvaška poteptana. Finski držav. zbor sme vsaj poslati adresu na carja-avtokrata, na Hrvaškem pa ni dovoljeno poslati vladarju le besedico. Celotno misli hoče konfiscirati. Pride dan, ko se bodo Hrvatje, Srbi in Madžari sporazumeli in takrat bodo poklicani na odgovor tisti, ki jih zadene glavna odgovornost. Ministrski predsednik je danes govoril prav lepe besede, a to so bile prazne besede, ki so v očitnem nasprotju z njegovimi dejanji. Vlado zadeva skrivnost. Njena dolžnost je bila zastaviti ves svoj vpliv, da prepreči, kar se je na Hrvaškem zgodilo. Če tega ni mogel doseči, bi bil moral odstopiti. Avstrijska vlada celo štiti Cuvajev sistem. Javna tajnost je, da so vsa državna pravišstva in vse politične oblasti dobile iz centrale na Dunaju ukaz, da ne smejo dopustiti napadov na Cuvaja na shodih in v listih. Govornik je vprašal predsednika, če hoče pozvati ministrskega predsednika, naj pove, kaj je storil, da prepreči Hrvaški storjeno sramoto.

Danes dopoldne je vse kazalo, da se jugoslovanska delegacija ne bo mogla odločiti k solidarnemu in enotnemu postopanju. Hrvaško-slovenski klub je bil snoči definitivno sklepal o svoji taktiki ter se predvsem odločil podati danes interpelacijo na ministrskega predsednika. Klub dalmatinskih poslancev je pričakoval, da se določi taktično postopanje v skupni seji vseh jugoslovanskih poslancev. Vsled nesporazumljenja med dalmatinskim deželnim poslancem Primbičem in posl. dr. Susteršičem so odklonili danes dalmatinski neklerikalni poslanci podpisati interpelacijo ter sklenili priti na lastno pest z obstrukcijo. Dr. Ravniar in ostala dva slovenska napredna poslanca so bili že od začetka odločeni podpirati vsako proticuvajsko akcijo ter so vsled tega

podpisali tako interpelacijo, kakor tudi obljubili neklerikalnim dalmatinskim poslancem vsako pomoč.

Tekom popoldneva pa so se po ponovnih pogovorih prvotna nespozumljenja razjasnila v dejstvu, da se je zvečer vršila skupna konferenca o nadaljnjem taktičnem postopanju. Ta konferenca sicer še ni imela pozitivnega uspeha, nadaljevala pa se bo jutri dopoldan in upanje je utemeljeno, da se enotnost taktike vendarle doseže. Od tega je odvisno, se li otvori o izjavi grofa Stürgkha debata ali ne in tudi vprašanja obstrukcije je smatrati za enkrat še za odloženo.

Govor ministrskega predsednika je napravil v jugoslovanskih krogih v celoti dober vtisk.

Italijansko - turška vojna.

Italijansko brodovje pred Dardanelami.

V Carigradu govore o miru; vesile se trudijo, da bi ustvarile predpogoje za konec klanja v Afriki ali pa vsaj za omejitve vojne na Afriko, med tem pa grme topovi pred Dardanelami. To je slaba introdukcija za mir, tem slabša, ker simpatije vesile ne morejo stati na strani onega, ki je na tako drastičen način začel demonstrirati proti sklepom vevlasti. Vesti o bombardiranju zunanjih utrd Dardanel so se pojavile večeraj popoldne. Izpočetka diplomatski krogi tem vestem niso verjeli. Čez noč pa je turško vojno ministrstvo potrdilo to vest. Sicer se zdaj ni gotovo, ali gre tu za pravo akcijo proti Dardanelam ali pa samo za posamezne dokaze junaštva kakoga admirala. Gotovo je le, da so italijanske vojne ladje, razdeljene v dve diviziji, začele obstreljevati strateško važne točke ob vhodu v Dardanele.

A t e n e, 18. aprila.

Atenska brzojavna agentura izve, da sta dve italijanski vojni diviziji po 12 enot predvčeršnjim jutraj, oziroma druga proti večeru, pluli mimo otoka Kyrosa proti severu. Včeraj jutraj so se pojavile pred otokom oklopnice, od katerih sta pluli dve prav blizu mimo mesta. V vodovju Rhoda sta se ti ladji ustavili in preiskali grško ladjo »Rumeliyo«, ki so jo pa takoj zopet izpustili, ker na ladji nista našli nobene konterbande.

P a r i z, 18. aprila.

»Agence Havas« poroča iz Carigrada: Italijansko vojno brodovje je dospelo pred Kumkaleš ob malozijski obali, pod nekdanjo Trojo, tik pred vhomom v Dardanele. Tam se je potopila prva italijanska ladja, ki je trčila ob podmorsko mino.

Iz Carigrada poročajo nadalje, da so začele italijanske vojne ladje obstreljevati že nekatere utrdbe ob vhodu v Dardanele. Bombardiranje je trajalo baže več ur. Podrobnostih poročil še ni.

Splošno so vse brzojavke, ki prihajajo iz Carigrada, zelo vznemirjalne. Neka brzojavka prinaša vest, da stoji pred Dardanelami 27 italijanskih vojnih ladij in da so te že začele bombardirati zunanje utrdbe. Neka vojna ladja, ki je imela nalogo, da odstrani podmorske mine, ki so jih položili Turki ob vhodu v Dardanele, se je potopila. Obenem z akcijo pred Dardanelami nameravajo Italijani zasesti več turških otokov.

Od turške strani se zatrjuje, da so utrdbe ob vhodu v Dardanele v zadnjem času dobile popolnoma moderno opremo in nove topove, tako, da se baže ni bati, da bi moglo priti italijansko brodovje pred Carigrad.

Iz Carigrada poročajo nadalje, da je en del italijanske vojne mornarice začel obstreljevati tudi utrdbe na otoku Imbrosu in nato odplul, ne da bi bil napravl kakšno škodo, proti polotoku Kersonu, kjer so italijanske ladje bombardirale utrdbo Sedil-Bahr. Turki so krepko odgovarjali z utrdbe in poškodovali eno italijansko ladjo tako, da za nadaljne akcije baže ni več rabna.

Podmorske mine.

Ker je prišla vojna v tak stadij, da se mora Turčija braniti tudi na morju, je umestno, da spregovorimo nekoliko tudi o podmorskih minah, kakršne uporabljajo za obrambo pristanišč. Izmed teh min so najvažnejše plavajoče mine. Prve pridejo v poštev šele pri največji nevarnosti, dočim so stoječe mine splošno v rabi. Z verigami na dno morja pritrdjene plavajo pod površino in so napolnjene z nitroglicerinom, ter imajo na svojem vrhu netilo, ki razžene mino kakor hitro pride v dotik s kakim trdim telesom. Zgodi se lahko, da se taka mina odtrga in v tem slučaju bi tvorile te sedaj na površju plavajoče mine največjo nevarnost za trgovske ladje. Zato so sklenile vesile, ker so jih podučile slabe izkušnje rusko-japonske vojne leta 1907, da se smejo polagati samo take stoječe mine (mines amarrées), ki so neškodljive, kakor hitro so se odtrgale. Plavajoče (mines flottantes) morajo biti zopet take, da so neškodljive čez eno uro, odkar je izgubil oni, ki jih je polagal, nadzorstvo nad njimi. To velja zlasti za one mine, ki se razpočijo električnim potom.

Zadnja poročila.

Carigrad, 18. aprila.

Poveljništvo Dardanel je popolnoma prepovedalo vsako vojniško skoz Dardanele. Ponoči razsvetljujejo celo morskno ožino z reflektorji. Vse ozadje utrdbe je zasedeno z vojaštvom. Turško vojno brodovje leži pod polno paro pri Canaku, med tem ko so torpedovke v Dardanelah, kjer se nahajata tudi dva podmorska čolna (?)

Carigrad, 18. aprila.

Bombardiranje Kumkaleša in Sedil-Bahra je trajalo poltretjo uro. Ena italijanska ladja se je potopila, drugo se iz utrdbe tako poškodovalo, da je Italijani v doglednem času ne bodo mogli rabiti. Nato je odplulo italijansko brodovje proti Galipolškemu zalivu. Italijani so bombardirali danes tudi Samos.

Velika nesreča na morju.

Nesreča.

Iz New Yorka poročajo: Tukajšnja pisarna družbe »White Star Line« je dobila od mistra Thompson, ki sledečo brezžično brzojavko: Danes jutraj smo s pomočjo brezžičnega brzojava stopili v zvezo s »Carpathio«. Ta se nahaja 498 morskih milj vzhodno od ambroškega zaliva. »Carpathia« upa, dospeti v petek jutraj v New York. Na krovu ima 705 oseb s ponesrečenega parnika »Titanic«. Govori se pa, da je bilo mnogo več nego 2700, baže celo 3000 oseb na krovu »Titanica«. Na ta način je najmanj 2000 oseb vtonilo. Posebno tragična je usoda družine milijardarja Allinsona. Cela družina, mož, žena in otrok, je bila na ladji. Rešena sta bila pa samo otrok in služkinja. Pravijo, da sta se oče in mati prostovoljno žrtvovala, samo da sta rešila otroka.

Iz Londona poročajo: Poročilo, da ima »Carpathia« le 705 rešenih

na krovu, hočejo na ta način razlagati, da se to število tiče le pasazirjev in da rešeno mostvo ni všteto. Splošno pa jako skeptično presoja to razlago. Nesreča je torej mnogo večja nego so do zdaj mislili. »White Star Line« še vedno noče določno povedati, koliko oseb je bilo na parniku »Titanic«. Govori se, da je bilo 2200 do 2350 pasazirjev in pa mostva. 408 oseb je zdaj z imenom znanih, in sicer 276 žensk, 107 moških in 14 otrok, nadalje štirje častniki in drugi telegrafist. Znamenek rešenih pasazirjev prvega in drugega razreda je po poročilu »Carpathie« popolen. V sredo je došel tudi prvi del zaznamka pasazirjev v medkrovu. V tem zaznamku je naštetih 24 žensk in 8 moških.

Berolinski »Lokalanzeiger« je dobil iz Londona sledečo brzojavko: Parnik »Parisian« je včeraj zvečer došel v Halifax. V splošno začudenje niso pasazirji na tej ladji ničesar vedeli o nesreči parnika »Titanic«. Kapitan parnika »Parisian«, ki je bil brezžično zvezan s »Carpathio«, »Californio« in drug. parniki in mora biti vsled tega poučen o vseh podobnostih katastrofe, noče dati nikakoršnega pojasnila. Telegrafist »Parisiana« izjavlja, da mu je strogo prepovedano, kaj izdati. »Carpathia« je od torka zvečer brezžično zvezana z brezžičnimi postajami.

Navzlic temu se pa ničesar ne izve o njenih poročilih. Iz tega sklepajo, da nečelo objaviti nekega senzacionalnega poročila o katastrofi.

»White Star Line.«

Ravnatelj Ismaya od družbe »White Star Line«, ki je bil eden izmed prvih rešenih oseb, imajo na sumu, da je naganjal kapitana Smitha, naj napne vse moči, da doseže nov, velik rekord. Oba sta se igrala s človeškimi življenji, pravi neki nevjorški list. Kot popolnoma nasprotno pa navajajo postopanje kapitana parnika »Cincinnati«, ki je došel v sredo v Genove v New York. Ta parnik je napravil velik ovinek, da se izogne plavajočemu ledu. V nedeljo ponoči je tudi dobil od »Titanica« brezžični klic na pomoč. »Cincinnati« je bil 550 milj oddaljen od parnika »Titanica«. Takoj je odplul na pomoč. Ob pol eni ponoči, tedaj dve uri, predno se je parnik »Titanic« potopil, je dobil »Cincinnati« brezžično brzojavko: »Olympic« pride, vaša pomoč nepotrebna. Prosimo, da molčite!

V nevjorški pisarni »Cunard Line« trdijo, da je imela »White Star Line« že v ponedeljek ob 10. poročilo, da se je parnik »Titanic« potopil, vendar pa da so to poročilo tajili, da sklenejo še nekatere zavarovalnine v svojem interesu in pa v interesu nekaterih prevoznikov.

Znameniti Hope-dijamant.

S parnikom »Titanic« se je potopil tudi znameniti modri Hope-dijamant. Ta dijamant je prinesel dozdaj vsakemu imetniku nesrečo. Vreden je poldrug milijon mark. Z dijamantom je združena cela vrsta tragičnih dogodkov. Njegov zadnji lastnik je bil neki Amerikaneec v Washingtonu, ki ga je meseca januarja kupil ter ga hotel zdaj v Ameriko prepeljati. Ena prvih lastnic je bila madame Maite-non. Potem ga je dobila nesrečna kraljica Marija Antonieta. Od tega ga je dobil lord Hope, ki se je sam usmrtil, in po katerem je dobil dijamant tudi ime. Eden zadnjih lastnikov nesrečnega dijamanta je bil sul-tan Abdul Hamid. Mnogo bogatinov ki so ga imeli, so morali na tragičen način umreti. Te nesreče se lahko zasledujejo do leta 1642. Zdaj je menda izigral svojo pogubonosno vlogo,

če ga ne bo kak potapljač prinesel iz morja.

Zakonodajstvo in nesreča.

Iz New Yorka poročajo, da je senat brez debate sprejel predlog, ki zahteva temeljito preiskavo zaradi katastrofe parnika »Titanic«. Iz Washingtona poročajo, da je trgovski komite senata imenoval podkomite sedmih članov, ki naj natančno preišče nesrečo. Komite je že odšel v New York.

Potopljeni dijamanti.

Ameriška konzulata v Antwerpnu in v Amsterdamu sta legalizirala 29 pošiljatev dijamantov, dragocenih kamnov in biserov v skupni vrednosti 25 milijonov, ki so bili odposlani s parnikom »Titanic«. Ker leži »Titanic« 3000 metrov globoko, je vsaka rešitev s pomočjo potapljačev nemogoča. Izgubljeno je torej vse. Razen »Lloyda« v Londonu so udeležene belgijske, holandske in ameriške zavarovalnice.

Stajersko.

Iz Ptuj. V ponedeljek popoldne se je vršil pogreb nepozabnega našega Dragotina Zupančiča. Pogreb je bil veličasten. Ob krsti so stopali člani ptujskega »Sokola«, čegar prvi starosta je bil pokojnik. Med udeleženci so bili malodane polnoštevilo zbrani člani ptujskih narodnih društev in pri gospodarskih zavodih, dalje zastopniki uradov in mnogo drugih meščanov, učiteljstvo ptujskega in ormoškega okraja ter dolge vrste kmečkega ljudstva. Ptujski in mariborski pevci so zapeli doma in ob grobu po eno žalostinko. Nadučitelj gosp. Ivan Kavkler je ob odprtem grobu slavil pokojnikovo delo in zaslugi kot učitelja, vrliga narodnjaka in vzornega kmečkega gospodarja. Izvrševalni odbor Narodne stranke je bil pri pogrebu zastopan po uradni Janku Lešničarju. — O pokojniku smo prejšli že v vrstice: Dragotinu Zupančiču je bil rojen v St. Vidu pri Planini leta 1865. V Ptuj je prišel kot 20letni učitelj v jeseni leta 1885, in je ostal z malim presledkom, ko je bil nadučitelj na Frankolovem, na okoliški šoli v Ptuj do leta 1906, ko je stopil zaradi bolehnosti v pokoj. Zupančič je bil izborni učitelj in je zlasti v petju dosegal neverjetne uspehe. Udomačil je najlepše slovenske narodne pesmi v ptujski okolici. Petja pa ni gojil samo v šoli, temveč še prav posebno v ptujskem pevskem društvu, čegar predsednik je ostal do smrti. Bil je sam dober pevec in je znal kot dirigent navdušiti tudi druge za petje. Koncerti ptujskega pevskega društva so bili prenamenite glasbene prireditve. Ali tudi na drugih narodnih veselicah je rad popeval; bil je vsled tega tudi povsod znan in priljubljen. Veselega moža ni manjkalo nikjer v narodnih družbah. Svoje narodnosti ni Zupančič nikoli skrival, temveč je bil odločen Slovence, tudi napram mestnim veljakom v Ptuj, s katerimi je prebojeval marsikateri trdi boj, in napram vladnim organom. Narodno-političen razvoj Slovencev v ptujskem okraju je tesno spojen z njegovim imenom. Njegovi nastopi pri volitvah v okrajni zastop so se vsem v živem spominu. Ko se je ustanovila Narodna stranka, je takoj vstopil v njene vrste in bil do smrti njen goreč in delaven pristaja. Rad je hodil na shode, ki jih je stranka priredila v bližnji in daljši ptujski okolici, pri volitvah je bil miren in vpliven agitator. Veliko je tudi deloval pri gospodarskih zavodih in društvih. Šele zadnji čas je sezidal

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.

Peti del.

(Dalje.)

»To pač ni težka naloga,« je odgovoril Savelli, »kajti Montreal je bil pripravljen na srđit boj in je računal, da ga bo le s težavo dognal.«
»Kot rimski župan ali rimski knez? Ta skromni mož! Mi Francozi imamo sicer veliko samozavest o naših zaslugah, a ta nepričakovano hitra zmaga je presenetila njega in nas. Pepinu moramo iztrgati plen, predno mu more Montreal prihiti na pomoč. Rienzi pa mora umreti. Kakor čujem, se je zaprl v kastel sv. Angela. Predno poteče nekaj ur, naj ga Orsini tamkaj naskoči. Danes zasedemo Kapitol, razveljavimo postav, ki jih je izdal ta puntar, odpravimo njegov smešni parlament in izročimo vso oblast v mestu trem senatorjem, Rinaldu Orsiniju, Colonnii in meni; vas, gospod, upam, da bomo že primerno preskrbeli.«

»O, poplačan bom dovolj, če se morem povrniti v svojo palačo, in naskok na ulico zlatarjev bo že vrzel toliko, da bom mogel sezidati nove

utrdbe. Luka Savelli ni častilakomen, samo v miru hoče živeti.«

Kardinal se je porgljivo smehljaj in se je obrnil proti Kapitolu. Na trgu pred istim so bili zbrani navadni zijalci.

»Dajte prostor, dajte prostor, vi lopovi,« so klicali vojaki in na obeh straneh ceste jezili med ljudi. Ti so bili navajeni mirnega in vpludnega nastopanja Rienzijevih stražarjev in so se tako počasi umikali, da jih je bilo mnogo ranjenih od sulic in konjskih kopit. Med njimi je bil tudi mesar Luigi, kateremu je vzkipela kri, ko ga je nemški vojak dregnil v trebuh.

»Tu, Rimljan,« je rekel surovi vojak v barbarski italijanščini, »in naredi prostor boljšim ljudem. Zadnji čas si vendar videl dovolj lepih priredb.«

»Boljšim ljudem!« se je razhudil mesar. »Jaz jih ne poznam, in če bi pred vratmi sv. Lavrencija ne bil izgubil dveh bratov, bi...«

»Pes se punta,« je rekel eden Orsinijevih spremljevalcev, ki je jezil za nemškimi vojaki, »in govori o vratih sv. Lavrencija.«

»O,« se je oglašil njegov spremljevalec, »spominjam se ga še izza urejenih časov. Pripadal je Rienzi-jevi bandi.«

»Tako? Potem ne moremo pregodaj začeti s koristnimi izgledi.«

Jezen na mesarja zaradi njegovega oblastnega in klubovalnega vedenja, ga je vojak hladnokrvno prebodel s sulico in jeznil čez njegovo truplo naprej.

»Sramota! Sramota! — Umor! Umor!« je zaklicala množica in začela v prvi razburjenosti siliti proti vojakom.

Legat je slišal kričanje in videl naval. Prebledel je, rekoč:

»Lopovi se puntajo!«

»Ne, eminenca, ne,« je menil Luka. »A dobro bi bilo, jih primerno prestrašiti. Vsi so neoboroženi. Dovolite mi, da ukažem vojakom, naj jih razpode.«

Kardinal je privolil in vojaki, še srđiti in željni maščevanja zaradi poraza pri vratih sv. Lavrencija, so v malo minutah razpodili množico. Brez pomisleka in brez usmiljenja so podili ljudi po ulicah, jih podirali s konji in jih pobijali. Vpitje in tuljenje se je razlegalo po vsem mestu, in kmalu je ležalo na tleh toliko mož, kakor bi jih bilo pred nekaj dnevi zadostovalo za varstvo Rima in obrambo ustave. Skozi to strašno divljanje je jeznil papežev legat s svojim spremstvom, da bi v dvorani Kapitola sprejel vdanostno izjavo meščanov in jim oznanil, kak blagoslov je povratek baronov.

Ko so pri stopniščah stopili s kolen, je legat zagledal z velikimi

črkami pisan lepak. Nabit je bil pod levom, kjer je bila prej nabita papeževa bula. Na lepaku je bilo zapisano le malo besed: »Trepetajte, Rienzi se vrne!«

»Kaj naj pomeni ta burka?« je vzklilni legat in se je že tresel, ko je zagledal mestne svetovalce.

»Vaši eminenci smo na službo,« je rekel eden svetovalcev, ki so prišli s Kapitolu, da bi legata pozdravili. »Videli smo ta lepak že jutraj; črnilo je bilo še mokro, ko smo lepak vzrli. A zdelo se nam je, da je najbolje, če nič ne premenimo, dokler ne dobimo ukaza vaše eminence.«

»Vam se je to zdelo najbolje? Kdo ste pa vi?«

»Eden mestnih svetovalcev, eminenca, in kakor je znano, odločen nasprotnik tribuna, odkar je ta zahteval nov davek.«

»Svetovalec ste! To je bedarija! Svetovalec sploh ni več. Končno je zopet napravljen red! Orsiniji in Colonnii bodo v prihodnje nad nami čuvali. Novemu davku ste se upirali? To ste prav storili, ker je ta davek predlagal tiran. A svarim vas, prijatelji, varujte se vpiranja tistemu davku, ki ga vam mi naložimo. Bodite veseli, da si more vaše mesto pod katerimkoli pogolem kupiti mir s cerkvijo — in Sveti oče so denarja zelo potrebni.«

Svetovalec se je ves prestrašen umaknil.

»Strgajte tisti nesramni lepak! Ne, stojte! Nabite nad lepak našo ponudbo, da je razpisanih desetisoč goldinarjev za krivoverčovo glavo. Desetisoč? Zdi se mi, da je to zdaj preveč. Znesek se mora znižati. Gospod senator Rinaldo Orsini — popelje med tem svoje vojake proti sv. Angelu; bomo videli, če vzdrži krivoverec obleganje?«

»Ni potreba, eminenca,« se je oglašil svetovalec, ki je bil pristopil, da bi se prikupil. »Kastel sv. Angela je v vaših rokah. Tribun, njegova žena in en paž so ponoči — preoblečeni — pobegnili.«

»Ha,« je spregovoril stari Colonna, čigar otoplel razum je prišel do spoznavanja, da mora nekaj posebnega zadrževati gospodo, da ne nadaljuje pota. »Kaj pa je? Kaj pravi lepak? Ali mi neče nihče tega povedati? Moje stare oči so motne.«

Ko je izrekel z ostrim diskantom starih ljudi to vprašanje, je odgovoril močan in globok glas — nihče ni vedel, od kod je prišel, dasi se je bila množica že skoro razšla in so bili navzočni največ le menihi in vojaki —

»Trepetajte, Rienzi se vrne!«

(Dalje prihodaj.)

— Tekmovalno streljanje srednješolskih dijakov. Petinpolmesečne strelne vaje ljubljanskih srednješolskih dijakov, katere je vodil stotnik 27. domobranskega polka Gasser, so se zaključile včeraj s tekmovalnim streljanjem, ki se je vsestransko izborno obneslo. Pri vajah so pomagali stotniku Gasserju, kot vodji na raznih zavodih častniki domačega lovskega polka, in sicer na I. državni gimnaziji stotnik Dobnik, na realki in nemški gimnaziji stotnik Globočnik, na II. državni gimnaziji nadporočnik Krepelka in poročnik Kminek in na učiteljsku poročnik Schwarz. Strelne vaje so se vršile vsako soboto popoldne po dve uri. Dijaki so se pridno vadili in pokazali pri tekmi prave lepe uspehe. Za tekmo je bilo streljišče z zastavami in zelenjem okrašeno. Za sterle je bilo pripravljenih 52 darih. Pet darih, in sicer 5 srebrnih ur, za najboljše strelce, je darovalo domobransko poveljništvo v Gradcu, druga darila so dala ravnateljstva in učenci sami. Tekmovalnega streljanja so se udeležili poveljnik ljubljanske garnizije ekselencen fml. Kusmanek, brigadir Smidt pl. Fussina, polkovnik 27. pešpolka Zahradniczek, dalje deželni šolski nadzorniki gg. Levec, Hubad, Belar, ravnatelji gg. Černivec, Pučko, Štrotf in kot namestnik ravnateljev I. državne gimnazije

prof. dr. Zmavc in državne realke dr. Svoboda. Poleg teh so posetili tekmo še razni drugi profesorji, častniki in drugi javni funkcionarji. — Streljali so tekmovalci na cilj za šolske vaje na 300 korakov daleč, ležeče, prostoročno. Kljub neugodnemu vremenu so dosegli jako lepe uspehe. Pred razdelitvijo daril je nagovoril dijače - tekmovalce ekselencen fml. Kusmanek, ki je čestital tekmovalcem na lepih uspehih in jim tolmачil pomen streljanja. V imenu deželne šolskega sveta in učiteljstva se je zahvalil guvernatorju, vojaškim oblastim, častnikom in vsem, ki so sodelovali pri vajah, za njihov trud in delo. Šolski nadzornik gosp. Hubad. Pri razdelitvi daril so dobili prva darila dijači Traven I. drž. gimnazija 190 točk, Schauta nem. gymn. 175 točk, Levec I. drž. gymn. 170 točk, Oberwaller realka 170 točk in Čerček realka 165 točk. Ta darila je razdelil vodja stotnik Gasser, ostala darila pa so razdelili vodje strelnih vaj na posameznih zavodih. Tekmovanje se je zaključilo ob 6. zvečer.

— **Zvito že, lepo pa ne.** Trgovca Drogenig ima na Pogačarjevem trgu prodajalno »Pri škofu«. Ta lokal je zdaj dobila firma Lenasi & Gerkman, ker je ponudila največ najemščine in ga prevzame čez tri mesece. Trgovca Drogenig bi na rad oškodoval svojega naslednika in da bi se ljudje odvadili te prodajalne in se navadili hoditi drugam, je prodajalno — že zdaj izpraznil, plačeval bo torej najemščino še tri mesece za nič! Zvito je to že, lepo pa ni. Občinstvo bodi torej opozorjeno, da prevzame ta lokal čez tri mesece priljubljena firma Lenasi & Gerkman.

Iz **Gorenje Doline.** Rateško gasilno društvo je priredilo na belo nedeljo popoldne v svojem Domu veselico v prid pokritja dolga. Otvorilo jo je mlad gasilec s svojim pomembnim in navdušenim govorom. Nato so člani društva priredili svojo prvo gledališko igrano: Ne kliči vraga. Igralci so storiili povsem svojo zadano stvar tako oče Seljan (Kavalir A.), Miha (Mertelj Ivan) in Tonče (Ivanov). Igrali o živahno in izrazito. Posebno ljubka je bila hčerka Milka (Kavalirjeva Jerica) in nje stasita mati Polona (Pleš Albina). Čast komur čast! Pokazali so, da niso le kot gasilci na svojem mestu ampak tudi kot igralci na gledališkem odru. Dom je bil natlačen gledalcev. Predstavo so posetili poleg domačinov tudi zabavni kranjskogorski pevci s svojimi družicami, člani gasilnih društev iz Kranjske gore, Podkoren in Bele peči, da celo iz daljnih Jesenic smo opazili posetnike. Uspeh je bil prav povojen. To se je videlo na obrazih ljubih gostov, kakor tudi domačih drušvenikov. Tovariš-načelnik Kerstajn se je zadovoljno oziral po zbrani množici, blagajničarja sta si z zadovoljstvom vihal brke in štela svitke kronice. Največjo zaslugo pri tej prireditvi pa ima gotovo tovariš - nadučitelj g. Zupančič. To je njegovo delo, njegov trud, ki ni in ne bode zamanj. Led je predrt in tako lahko zaključimo: »Mi streici naprej!« Po končani predstavi se je vršila plesna zabava v vseh prostorih gostilne g. Jaleca, ki so bili dubkom polni. Tudi tu je bilo pismo navdušenja in veselja vrvenja in le premalu je prišla ura razhoda.

Kinematograf »Ideal«. Danes v petek, dne 19. aprila, specialni večer s sledečim sporedom: 1. Lov na divje koze. (Prekrasen naraven posnetek.) 2. Zigotto in modri Anže. (Velekomično.) 3. Materinska ljubezen. (Lepa drama.) 4. Gasteinsko kopališče in Nassfeld. (Popotna slika.) 5. Samo zvečer. 6. Chopin. (Prekrasno kolorirana drama.) 7. Samo zvečer. 6. Mirko se ženi. (Velekomično, igra 6-letni Abélard.) 7. 1000 dolarjev nagrade. (Senzacionalna, zanimiva drama z Divjega zapada. Velika učinkovitost.) 8. Zvižaja krojačeve žene. (Sijajna ameriška humoreska.) — Jutri v soboto, dne 20. aprila: Drama z Asto Nielsen: »Preganjanje do smrti« in učinkovita veseliga »Varstveno društvo mladih deklic«. Samo zvečer.

Ukradeno kolo. Kolo firme »Kinta« je bilo dne 17. aprila ob pol 8. do 8. zvečer ukradeno Milanu Poličarju na dvorišču gostilne pri »Jagru« v St. Vidu nad Ljubljano. Kolo je skoro novo, vredno 170 K. Sviri se pred nakupom!

Z rešilnim vozom so včeraj prepeljali v deželno bolnišnico hlapca Jožefa Konciljo, kateremu je v Gledališki ulici padla na nogo vozna dvigača s takozvano trugo vred in ga težko telesno poškodovala.

Pes popadel je včeraj na Pogačarjevem trgu 12letnega šolskega učenca Edvarda Primca ter ga na desni nogi poškodoval.

Izgubljen in najdeno. Anton Kammel je izgubil zlat poročni prstan s črkama M. G. 17./II. 1901. — Častniški sluga Jožef Thier je izgubil bankovec za 10 K. — Kontoristka Pavla Jerovčeva je izgubila zavitek, v katerem je bilo 400 Ciril - Metodovih

razglednic, 500 narodnih kolkov in 800 plačilnih listkov. — Marija Zupančičeva je izgubila temnordeč plet. — Delavka Jožefa Starovnikova je našla denarnico z manjšo vsoto denarja.

Razne stvari.

* **Gledališče zgorelo.** Iz Kapošvara poročajo: V sredo zvečer ob pol 8. je začelo goreti poletno gledališče, ki je popolnoma zgorelo.

* **Veliki delavski nemiri.** Irkutsk, 18. aprila. V pralnicah zlata družbe »Lena« je prišlo do resnih delavskih nemirov. Prišlo je vojaštvo, da napravi red. Vojski so streljali. Pri tem je bilo 108 delavcev ustrujenih, 80 pa ranjenih.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 80 Makedoncev in 40 Hrvatov. 27 Hrvatov je šlo v Heb, 37 na Dolensko, 28 pa v Inomest. 400 Lahov je šlo na Dunaj, Dunajsko Novo mesto, Kočevje, nekaj jih je ostalo pa v Ljubljani.

* **Skesani morilec.** Iz Prage poročajo: L. 1897. je bil v nekem gozdu blizu Moravske Trebove umorjen in oropan gostilničar Wenzel. V sredo se je pri orožništvu ogradil neki Fran Vitlačil, da je on morilec. L. 1897. je bil sosed Wenzeljev, katerega je umoril iz dobičkarje.

* **Zopet nesreča na morju.** New York, 18. aprila. Kanadski parnik »Earl of Grey« se je, kakor poročajo z rta Race, z vsemi pasažirji vred potopil. Neko poznejše poročilo seveda pravi, da je parnik, ki je zadel ob led, le klical na pomoč. — Sankt John, 18. aprila. Sem je pomoči došlo poročilo, da se je kanadski parnik »Earl of Grey« z 200 osebami na krovu pri rtu Race potopil. Brezžična postaja na rtu Race izjavlja, da ni dobila nikakega poročila o tem.

* **Milijardarjeva stvar.** Pierpont Morgan, znani ameriški milijardar, ni samo priznan poznavalec umetnin, temveč tudi ljudi. Italijanski list »Primavera« prinaša sledečo zanimivo poročilo o njem: Nekega dne je prinesel neki veliki nevjorški list na prvi strani sledeči inserat: »Prinesiti en dolar Smithu, New Bond Street 12.« Drugi dan je stala na istem mestu kategorična opomba: »Morete prinesiti dolar še do jutri zjutraj? Smith, New Bond Street 12.« Tretjega dne se je pa inserat glasil: »Če ne prinesete ta svoj dolar danes, tedaj ga lahko odbržite, Smith, New Bond Street 12.« Neki časnikar je bil radoveden, kaj ta tajni inserat pomeni. Sel je torej v New Bond Street 12, kjer mu je neka starejša dama sporočila, da ima od gospoda Smitha naročilo, naj vse dolarje, ki se jih njej priinese, zapiše in potrdi. Ni mogla pa časnikarju povedati, čemu potrebuje Smith dolarje. Časnikarju pa to ni zadoščalo. Poizvedoval je dalje in tako je končno vendarle prišel na to, da se gre za stav. Pierpont Morgan je stavil v nekem nevjorškem klubu z nekim svojim prijateljem, da mu bo v treh dneh najmanj en tisoč ljudi prineslo po dolarju. In stavo je faktično dobil, kajti 1200 je bilo takih navnežev. Seveda je Morgan vsem tem vrnil njihove dolarje.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor. — Zopet klerikalna intriga.

Dunaj, 19. aprila. Danes zjutraj so se sestali vsi jugoslovanski poslanci k skupnemu posvetovanju glede nastopa v parlamentu zaradi razmer na Hrvaškem.

Navzlic temu da Hrvaško - Slovenski klub otvoritve debate o Stürgkhovem govoru ni smatral za umestno, je dalmatinski klub vendar vstajal na tej zahtevi. Končno so se odločili vsi jugoslovanski poslanci za predlog na otvoritev debate. — Pri zborničnem predsedniku Sylvestru so se vršila danes dopoldne posvetovanja načelnikov strank, ter so bile določene formalitete debate o razmerah na Hrvaškem. Določeno je bilo, da naj debata ne traja več kakor 2 uri. Govore naj štirje jugoslovanski poslanci, v imenu ostalih klubov pa naj govore njih načelniki. Tako bo tekmo današnjega dne govoril v imenu Češkega Enotnega kluba poslanec Fiedler, nato poslanci Krek, Baljak, Dulibič, v imenu Poljskega kluba Leo in končno Tresić. V imenu krščanskih socialcev bo govoril poslanec Stöckler, v imenu nemškega »Nationalverbanda« poslanec Gross, nato poslanca Adler in Daszinski. Takoj začetkom se je predlagal poslanec Dulibič otvoritve debate, ki je bila soglasno sprejeta.

Debata o Stürgkhovem govoru.

Dunaj, 19. aprila. V imenu »Enotnega Češkega kluba« je govoril v zbornici kot prvi govornik poslanec dr. Fiedler:

Češki poslanci se v polnem obsegu pridružujejo zahtevam jugoslovanskih poslancev. Češki poslanci protestirajo pred vsem proti razmeram na Hrvaškem s stališča interesov Avstrije in skupne monarhije.

Jugoslovani so vedno v obliini meri pripomogli do vzdržanja monarhije. Zato pripada Jugoslovanom tudi temvečja važnost v evropski politiki. Naše sedanje trgovske razmere trpe pod sedanjim režimom na Balkanu in Avstriji izgublja simpatije balkanskih narodov, kar ji škoduje tako moralčno, kakor gospodarsveno. K takemu protestu pa sili češki narod tudi čut solidarnosti vseh avstrijskih Slovanov. K temu protestu pa nas sili še tudi lastni interes in nekaj izgozlem. Govori se namreč precej veliko o uvedbi komisarijata na Češkem, kar bi bilo ravno tako ustavolomstvo, kakor je na Hrvaškem. Na Ogrskem se ogrevajo za častitljivo ustavo, ki jo primerjajo s staro angleško, pa če gre za druge narode, kakor za madžarski, preneha vsako spoštovanje drugih ustav. Iz ust šefa avstrijske vlade smo slišali besede, da polaga vlada veliko važnost na vzdržanje ustavnih razmer tostran in onstran Litve, ter da hoče na tem stališču vztrajati. Zato pa zasledujemo tudi v vsi pozornostjo dohodke in razmere na Hrvaškem, z enako pozornostjo pa moramo zasledovati tu v tej državni polovici.

Dr. Krek: Pokazalo se je, da avstrijski parlament ne more trpeti, da bi bila Hrvaška pars subjecta ali pars subjugata Ogrske. Ta debata je plamenec protest Avstrije proti nasilju, ki se godi Slovanom na Ogrskem. Samo ena rešitev je iz teh razmer, da dobi ogrsko in hrvaško ljudstvo demokratično splošno volilno pravico. Potem tudi madžarska oligarhija ne bo mogla več v škodo monarhije zasledovati svojih posebnih interesov. Potem se tudi take razmere ne bodo več ponovile. Če se to ne zgodi, je vse izgubljeno. Ministrski predsednik in drugi činitelji te države ter zakonodajne korporacije bi potem zaman iskali med Jugoslovani avstrijsko državno čuvstvanje.

Kot tretji je govoril dalmatinski-srbski poslanec dr. Baljak, ki je podarjal, da dalmatinski poslanci ne morejo biti zadovoljni z včerajšnjim odgovorom ministrskega predsednika, ker bi bili morali pričakovati, da je storil že vse korake, da varuje interese monarhije, in vse one korake, ki bi onemogočali za vse čase diktaturo na Hrvaškem. Primerjal je diktaturo Cuvajevo z diktaturo Sule, toda med tem ko je dobil Sula od rimskega senata dovoljenje, da odloži diktaturo, kadar se mu zdi to umestno, je proglasil Cuvaj vsakega za zločinca, ki bi ne hotel verjeti, da bo trajala njegova diktatura večno. Srbi in Hrvati priznavajo, da se je glasil Stürgkhov govor za nje prijazen in kvitirajo svoj dolg ne samo z izrazom hvaležnosti, marveč mu hočejo tudi dati dober svet. Če bi se hotel odločiti, da obišče Hrvaško, naj svoje potovanje raje preloži, ker bi ga dal kraljevi komisar Cuvaj, kakor hitro stopi na hrvaška tla, zaradi njegovega včerajšnjega govora zapreči.

Ministrski predsednik je naglašal interese, ki zahtevajo od Avstrije, da poseže v razmere na Hrvaškem. Ti interesi pa niso ugroženi šele od včeraj, marveč že od onevga trenotka, ko je bil Cuvaj imenovan za diktatorja. V trenutku, ko se je izvršilo to zakonolomstvo, bi bila moralna avstrijska vlada poseči vmes. Suspendiranje ustave na Hrvaškem je kulturni škandal cele Evrope. Sicer imamo v vseh evropskih državah zakone, ki omogočajo to odločitev, da slučajno suspendiranje ustave na ta način, kakor na Hrvaškem pa je popolnoma nemogoče, ker ubije z enim udarcem vse postave. Tako revolucija od zgoraj je nekaj nečuvnega.

Ministrski predsednik in tudi drugi merodajni faktorji kaj radi govorijo o

cesarju udanih Hrvatih.

Če pa pridejo ti cesarju udani Hrvati s kako prošnjo ali željo, potem stoji naenkrat pred njimi ogrski kralj.

Govornika veseli, da more skupno s Hrvati nastopiti proti tej diktaturi ter izjavlja, da bodo Srbi in Hrvati stali zvesto bok ob boku, dokler ne pade diktatura.

V imenu poljskega kluba je govoril nato dr. Leo, ter podal sledečo izjavo:

Zlasti mi Poljaki, ki smo prijatelji Ogrske obžalujemo najbolj žalostne protustavne razmere na Hrvaškem, ki so na škodo celni monarhije, čutimo bol in težnje jugoslovanskih bratov tem bolj, ker se je vedno poudarjalo, da je bodočnost in velikost staroslavne Avstro - Ogrske monarhije le mogoča, če varuje država vedno strogo pravice, ki jih daje ustava vsem narodom. Sem imenja, da zahteva tudi naš internacionalni

položaj, da zasleduje Avstrija v južnih pokrajnah politiko, ki naj bo takaka, da nam pridobi simpatije celega jugoslovanskega sveta. Jemljem odgovor ministrskega predsednika Stürgkha z zadovoljstvom na znanje in izrekan nado, da se bodo kraljevine Hrvaški kmalo zopet povrnil časi ustave in zakonov. (Burio pritrjevanje pri Jugoslovanih in Poljaki.)

Nato se je zahvaljeval poslanec Dulibič v imenu Hrvatov in Srbov za simpatije, ki jih je avstrijska zbornica izrekla kraljevini Hrvaški. V imenu krščanskih socialcev je govoril poslanec Stöckler, ki je bičal protustavni režim na Hrvaškem.

Govoril je nato poslanec Tresić in za njim v imenu nemškega »Nationalverbanda« posl. Gross. — Tudi nemški »Nationalverband« obsoja nasilje na Hrvaškem, ki ogroža celo monarhijo.

Za njim je govoril češki socialist Nemeč, ki je izrazil simpatije čeških socialistov s Hrvati ter izjavil, da so češki delavci solidarni z jugoslovanskim proletariatom.

Na izredno duhovito, oster in od zbornice z navdušenjem sprejet način je kritiziral nato poslanec dr. Adler Cuvajevo režim kot največjo nevarnost za državo, ter izrekel svoje veselje, da se je enkrat složno našel avstrijski parlament v obsodbi protustavnega nasilja. Izrekel je upanje, da bo avstrijska zbornica končno prisilila vlado, da prestopi od besed k dejanjem.

Nato je govoril poslanec Choc, nakar je bila debata zaključena.

Govorita še oba generalna govornika poslanca Daszinski in Romaneczuk.

Dunaj, 19. aprila. V poslanskih krogih je napravila debata o odgovoru ministrskega predsednika grofa Stürgkha skrajno ugoden utisk, zlasti med Jugoslovani. Splošno se poudarja, da bo današnja solidarna manifestacija vseh strank avstrijskega parlamenta najbolj učinkovita na koncu režima na Hrvaškem, ter da bo izzvala padec Cuvajevega režima.

Dalmatinski poslanci obstruirajo radi Hrvaške!

Dunaj, 19. aprila. Dalmatinski poslanci vztrajajo pri svojem sklepu, da bodo v parlamentu obstruirali tako dolgo, dokler ne bo Cuvaj na Hrvaškem padel.

Debata o odgovoru ministrskega predsednika grofa Stürgkha na interpelacijo glede absolutizma na Hrvaškem, je bila pravkar končana.

Zbornica je prešla k razpravi o nujnem predlogu glede znižanja hišno - najeminskega davka.

Ogrska kriza.

Dunaj, 19. aprila. Cesar je danes ob 11. sprejel v posebni avdienci ogrskega finančnega ministra dr. Lukacsa, ki mu je poročal o političnem položaju na Ogrskem in o šansah za sestavo novega kabineta. Cesar se dosedaj še ni odločil, komu bo poveril sestavo novega ministrstva. Lukacs ostane še na Dunaju in ga bo vladar jutri znova sprejel v avdienci.

Razpust graškega občinskega sveta.

Gradec, 19. aprila. Mestni občinski svet graški bo v ponedeljek razpuščen. Penzionisti, ki jih je v Gradcu silno veliko, so započeli akcijo, da se iz Gradca izsele, in sicer radi naraščajoče draginje.

Turški parlament.

Carigrad, 19. aprila. Dasiravno je bil turški parlament včeraj odprt, je izmed 300 poslancev, ki jih bo obsegala nova zbornica, izvoljenih samo 165. V več vilajetih se dosedaj volitve še niso vršile. Med dosedaj izvoljenimi je samo 5 opozicijskega. Vsi voditelji mladoturkov so zopet izvoljeni, med njimi so ministri Talaat beg, hadži Adilbeg, Emrulah, vali v Solunu, šef generalnega štaba pri tripolitanski armadi Fethi beg in delegat komiteja Omernadži.

Carigrad, 19. aprila. Državni zbor je bil odprt ob 2. popoldne ob navzočnosti sultana, prestolonaslednika, dveh princev, diplomatskega kora, ministrov in senatorjev in kakih 100 poslancev. Veliki vezir je prebral prestolni govor, ki vsebuje v svojem prvem delu razmotrivanje notranjih zadev, nato vprašanje glede Krete in perzijske meje ter pravi nato: Vojna, ki jo je Italija neopravičeno in proti vsem pogodbam začela, traja kljub vsem željam po miru, izražanim od vseh strani, še vedno naprej. Tudi Turčija je za mir, more pa skleniti mir samo pod pogojem, da se ohranijo suverenitetne pravice Turčije.

Prestolni govor pozivlja poslance, da naj obračajo vso pozornost pred vsem na revizijo ustave. Končno pravi prestolni govor, da je razmerje napram veselemu zelo zaupljivo ter slavi junaštvo turških vojakov.

Bombardiranje Dardanel.

Carigrad, 19. aprila. Vest o bombardiranju utrdb ob vhodu v Dardanele je prišla v zbornico ravno ko bral veliki vezir ob navzočnosti sultana prestolni govor. Vest se je širila po zbornici šele, ko je sultan zapustil dvorano. Italijani so oddali na obe utrdbi baje 185 strelcev, ki so napravili Turkom le malo škodo. Baje sta bila samo 2 turška vojaka usmrčena. Neka turška granata je poškodovala italijansko oklopnico, težko, da je komaj priplula do otoka Tenedos, kjer je obtičala v pesku. Italijani so si izvolili Tenedos in Lenos za svoje operacijsko izhodišče. Dardanele so popolnoma zaprte, bel je prezezan. Zatrjuje se, da je sija že danes vložila protest proti prtlji Dardanel.

Dunaj, 19. aprila. Posl. Panz in tovarši so podali interpelacijo glede vesti o bombardiranju Dardanel, češ da vse tega italijanskega koraka trpe avstrijski gospodarski in politični interesi. Interpelacija vpraša, kaj hoče stot ministrski predsednik v varstvo tistih interesov.

Carigrad, 19. aprila. Uradno poročajo, da je trajalo bombardiranje trdnjave Kumkale od pol 11 do 2 po Trdnjava je odgovarjala na streljanje in je eno italijansko križarko težko poškodovala. Ena italijanska križarka in ena torpedovka sta pripluli v stanjšice Marmaras. Iz Smyrne se poročajo, da je obstajevala ob pol 6 ena italijanska oklopna utrdba na otoku Samos in zlasti municijsko skladišče v Vathiju. Uradno se poročajo, da Dardanele zapre za minami za ladje.

Carigrad, 19. aprila. Italijansko brodovje je ob 2 odplovalo izpred vhoda Dardan. se je popolne zopet vrnilo dvakrat obstreljevalo trdnjavo Kumkale. Podrobnejši poročil še ni, ker je kabl pretrgan. V Carigradu se boje, da italijansko brodovje ponoči forsira Dardanele. Italijani imajo s seboj tri transportne ladje z moštvo. Čenoč se je vršil vojni svet v vojne ministrstvu. Jutri se vrši izredni ministrski svet, ki bo sklepal o izgovoru vseh Italijanov iz Carigrada.

Italijansko brodovje znova bombarduje Dardanele!

Carigrad, 19. aprila. Italijanske vojne ladje so danes zjutraj prišle bombardirati Ainvali. Podrobneje še ni.

Carigrad, 19. aprila. Italijanske torpedovke so pri otoku Rodu ustavile jahto egiptskega kralja Aba ter jo odvedla sabo.

Carigrad, 19. aprila. Italijanske križarke so izstrelile na Kumkale Sedil Bar in na ostale utrdbe ob vhodu v Dardanele 170 projektilov, vendar pa ni niti en projektil zadel.

Dunaj, 19. aprila. V tukajšnji diplomatskih krogih sodijo, da bombardma Dardanel kot forsiranje Dardanel marveč kot nekako izsiljevalno stvo Italije nasproti Turčiji, prisili, skleniti mir.

Rim, 19. aprila. Italijanski list naglašajo, da je bombardma Dardanel smatrat kot italijanski odgovor na sultanov prestolni govor.

Pariz, 19. aprila. Iz Carigrada poročajo, da sta neka ruska in francoska parobrodna družba pri turški vladi protestirali proti zatvortji Dardanel ter zahtevate od Turčije odškodnine.

Potopljeni parnik »Titanic«.

New-York, 19. aprila. Parnik »Carpathia« je dospel ob 2 uri minut po noči v pristanišče. (Srednjeevropski čas). Policia je odredila, da se izve varnostne odredbe, da se izve izkrcavanje rešenih ponesrečenecv redu. Ves pomol je bil zaprt in samlodilne osebe s posebnimi vstopnicami so imele pristop. Večitočglava množica je pričakovala parnik ob pomolu s presunljivim molkom. Prvi so prišli na krov »Carpathije« komisarji in člani kongresa ter senata, zdravniški usmiljene sestre. Čez 5 minut se prikazal prvi rešeni pasajir parnika »Titanic« na deski, ki je vezala ladjo s pomolom. Tisočglava množica je tem hipu sprejela rešene ponesrečence z glasnim jokom. Na pomolu so bili bolniški vozovi. Kar jih je bilo rešenih s parnika »Titanic«, so vsi noma vsi težko bolni. Mnogim odmrznili udje. Zlasti ženskam se v obliču strahoviti smrtni strah ki so ga prestale. Transport bolnikov se je izvršil v največjem miru. Čas karjem je bilo od začetka prepovedati priti na krov. Pozneje pa se je nekaterim posrečilo govoriti s ponesrečenim Glasom prvih popisov so se odigrali na krovu »Titanica« nepopisni strahoviti prizori. Za rešene čolne je bil naravnost krvav boj. Ljudje streljali in z noži napadali drug drugega. Ustreljeni so bili 3 italijanski mornarji ki niso hoteli spustiti ponesrečenecv čoln. Moštvo sploh ni bilo dobro disciplinirano. Kapitan Smith ni utonil marveč se je ustrelil. Poskušal se je dvakrat ustreliti, pa so preprečili čolniki samomor, slednjič se je ustrelil usta. Tudi nadinženir se je sam ustrelil.

Društvena naznanila.

Ljubljanska Sokolska župa po vsej vsi svoja včlanjena društva, oddaja najkasneje do konca t. m. naznanilo število svojih članov (člankov), ki se nameravajo udeležiti vsežupnega skokovskega zletanja v Pragi, pri čemer je navesti, koliko teh reflektiranih na skupno prenočišče, in koliko na privatno prenočišča ali hotele. Navesti je dalje, koliko članov (člankov) bodo izvajali proste vaje, in koliko se udeležijo tekme. Legitimacije po 7 dni, ki dajejo prost vstop na telovadnico in k drugim slavnostnim prireditvam ter pravico do brezplačnega skupnega prenočišča, naročilo bode skupno predsedstvo pri finančnem odboru za zlet v Pragi, ki sprejema naznanila najdalje do konca majnika. Vozne cene in vozni red naznanila je S. S. Zveza vsem posameznim društvom.

Občni zbor »Narodne Čitalnice« v Ljubljani se je vršil dne 18. aprila ob 8. zvečer v restavracijskih prostorih Narodnega doma. Predsednik dež. posl. svetnik Višnikar je otvoril 50. občni zbor, ki se je nekoliko zakasnel zaradi petdesetletnice zletanja, ter se je spominjal umrlih članov Frana Regorška, ki je bil član že od leta 1862 in Jakoba Tomca, ki je bil član že leta 1866. V znak žalosti so se dvignili zborovalci s sedežev. Predsednik poda nato sliko društvenega delovanja in zlasti poudarja, da je Čitalnica vedno stala vsem društvom, ki so se zatekali do nje, kar ji je bilo le mogoče, da pa se ta društva pozneje ne zmenijo več za Čitalnico. Orisal je nazadovanje pomena Čitalnic v obče, ker se druga društva krepko razvijajo, vendar pa je treba to institucijo vzdržati. Največ krivpa pa je pri nazadovanju Čitalnic draginja, deloma tudi visoka vstopnina, in posebno politično strankarstvo. Čitalnice imajo pa še velik pomen na Primorskem, kjer jih je 113 in kjer zlasti Čitalnica v Trstu krepko uspeva. Predsednik se je nato spomnil slavnosti 50letnice ter omenil se udeležnike pri tej slavnosti, kar jim je izrekel občni zbor zahvalno. O društvenem inventarju se je razvila daljša debata ter je končno predsednik pojasnil, da je Mestna uprava odklonila ponudbo, na najprej zame oni inventar, ki ga Čitalnice ne potrebuje za svoje namene. Zbor je naglašal, da je baval nato zlasti vprašanjem pridobitve mladim, ki ni omenil da se je Čitalnica udeležila proslave 35letnice akad. društva »Triglav« v Ljubljani in 50letnice »Narodne Čitalnice« v Celju. Predlagal je, da naj se vstop v Čitalnico dovoli nečlanom akademikom samo proti legitimaciji. (Sprejeto) Blagajnik g. svetnik Vesel podal nato blagajniško poročilo. Čitalnica je imela v preteklem letu 7338 K, 48 v prejemkov in sicer je dosegla za podnajemščino 1295 K za oddajo male dvorane 1094 K, izdatke pa je imela 6767 K 01 v in sicer za najemščino 2070 K, za amortizacijo 1000 K, za časopise 1072 K, za društvene veselice 120 K, 50 v Proračun za leto 1912 izkazuje 702 K 98 v potrebščine in 7051 K 66 v. pokritja. Vsota članarin znaša 3600 K, zaostale terjatve 271 K 20 v. Potrebščinami društva je omejena amortizacija dolga v znesku 990 K, izdatke za časopise 1080 K. Blagajniško poročilo se odobri, nakar poroča g. polkovnik Milavec kot knjižničar in blagajnik o internih zadevah. Občni zbor je nato sklenil izdati ob priliki 50letnice slavnostno poročilo. Pri nato sledečih volitvah je bil izvoljen ves stari odbor s pregledniki vred, samo namesto dr. Baša, ki je odložil svoje odborniško mesto, je bil izvoljen dr. Ciril Pavlin. Občni zbor je izrekel koncem zborovanja odboru svojo zahvalo.

Deželna zadruga izdelovalcev sodavice na Kranjskem je imela večeraj dopoldne redni letni občni zbor v gostilniških prostorih gosp. Bolteta na Rimski cesti. Zborovanje, katerega so se udeležili skoro vsi člani, sta posetila tudi obrtni instruktor dr. Blodig in občinski svetovalec gosp. Engelbert Franchetti. Zborovanje je vodil predsednik zadruge gosp. B o l t e. Na dnevnem redu je bilo veliko stvari, ki so več ali manj važne, zlasti za sodavičarje, kakor tudi za gostilničarje in obrtnike sploh. Zadruga je imela koncem leta 95 članov in sicer mojstrov 79, pomočnikov 6 in 10 vajencev. Med letom sta umrla dva člana: Grimšič v Kosezah in Gabrijelič na Brezjah. Računski zaključek izkazuje v letu 1911 dohodkov 2096 kron 96 vin., stroškov 1202 K 44 vin., prebitka torej 894 K 52 vin. Društveno premoženje pa znaša 1404 K 2 vin., ki je le delno plodonosno naloženo. Računski zaključek so zborovalci odobrili. Proračun za leto 1912 znaša 1960 K 72 vin. Pri debati o proračunu se je dovolila društvenemu tajniku gosp. Ivanu B u d n a r j u redna letna nagrada v znesku 300 kron, poleg tega pa so mu zborovalci naklo-

nili za njegovo izredno marljivost in za posebno uspešno delo v lanskem letu še posebno nagrado v znesku 50 kron. Med raznimi predlogi so še določili zborovalci zadržno doklado na pet kron. Sprejeli so protest proti ustanavljanju filijalk, določili, kdaj se sme peljati načelnik na Dunaj na društvene stroške, sklenili, da se izplača odbornikom, ki pridejo k sebi poleg voznine na zahtevo posameznika še odškodnina v znesku do 5 kron, zato pa se odbornik, ki se seje ne udeleži, tudi z globo kaznuje. Razvila se je končno še dolga debata glede polnitve tujih steklenic, ki se je končala s sklepom, da se postavijo v vseh okrožjih zaupniki, ki bodo morali na to paziti. S tem je bil dnevi red končan in zborovanje zaključeno.

»Sokol« na Vrhniki priredi v nedeljo, dne 21. t. m. v dvorani »Čitalnice« ob 8. zvečer zabavni večer s sledečim sporedom: I. Fantazija za gosli, izvaja br. Milan Korenčan s spremljevanjem na klavirju. II. »Muzikant«, burka v enem dejanju, spisal Jaka Štoka. III. Podoknica iz opere »Teharski piemči«, poje br. Mirko Korenčan, spremljevan na klavirju. IV. »Bucek v strahu«, burka v 1 dejanju, spisal Rado Mur-nik. Po igrah prosta zabava. — Ker je spored veleznimiv in zares zabaven, prireditelj za zadnja v tej sezoni, pričakujemo obilne udeležbe.

»Sokol« v St. Petru na Krasu ima v nedeljo 21. t. m. v prostorih gospe Leopoldine Spilar svoj drugi občni zbor. Začetek ob 3. popoldne. V slučaju nesklepnosti vrši se uro pozneje zborovanje ob vsaki udeležbi. Člani pokažite za mladega »Sokola« nekoliko več zanimanja in pridite v večjem številu kakor običajno.

Jurjevanje na Ljubljanskem gradu
dne 28. aprila 1912.

Velika ljudska veselica
v prid šolski družbi
sv. Cirila in Metoda.

Najrazličnejši vsperod:
prigrizki, pitje, petje, opazovanje novih kometov z repom in brez njega, rožice z rožicami, ameriški kinematograf (poljubovanje med predstavo odločno prepovedano), izredne predstave za stare samce, potujoči angleški fotograf, gugalnice, menažerija, sploh cel cirkus.

Začetek zjutraj ob 7.
Konec, ko se znoči. Brez vsake vstopnine.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Modni salon
Ivane Schiller
Sv. Petra cesta 31

priporoča
slamnike vseh vrst.
Izvršuje vsa
popravila.
Žalni klobuki
vedno v zalogi.

Poslano!

Preteklo leto napravili smo v Zg. Brnik-u pri Kranju vodovod v obsegu približno 1500 metrov. Cevi in potrebni material dobavila nam je po nizkih cenah občeznana tvrdka in edini založnik svetovnih kosilnih strojev »Deering« 381

Fr. Stupica v Ljubljani.

Cutimo se torej dolžni izraziti omenjeni tvrdki tem potom za točno in kulantno postrežbo vse priznanje. Obenem pa priporočamo vsem onim, ki nameravajo napraviti vodovode ali nabaviti karkoli v železniško stroko spadajočega, da se obrnejo zaupno na označeno tvrdko.

ZG. BRNIK pri KRANJU, dne 3. svečana 1912.

Zorman in drugi.

Borzna poročila.

Ljubljanska
»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi današnje borze 19. aprila 1912

Mateštveni papirji.	Remar	Diagona
4% majevna renta	89.20	89.40
4 1/2% srebrna renta	92.70	92.90
4% avstr. krona renta	89.20	89.40
4% ogr.	89.20	89.20
4% kranjsko deželno posojilo	92.25	92.25
4% k. o. češke dež. banke	91.75	92.75

Srednje.	427—	439—
Srednje la 1.860 %	613—	625—
„ 1864	295—	307—
„ tlače	307—	319—
„ zemeljske 1. izdaje	270—	282—
„ 2.	251—	257—
„ ogrske hipotekne	500—	512—
„ dun. komunalne	491—	503—
„ ljubljanske	71.15	77.15
„ avstr. rdeč. križa	61—	67—
„ ogr.	39—	45—
„ bazilika	31.75	35.75
„ turške	243.75	244.75

Motivno.	455—	456—
Ljubljanske kreditne banke	637.10	638.50
Avstr. kreditnega zavoda	531.50	532.50
Dunajske bančne družbe	106.40	107.40
Južne železnice	728.25	729.25
Državne železnice	944.75	945.75
Alpine-Montana	367—	370—
Češke sladkorne družbe	282—	283—
Zivnostenske banke		

Valuta.	11.39	11.42
Cekini	117.75	117.95
Marki	95.77	95.92
Lire	94.60	94.80
Rubliji	254—	255—

Društvo slov. profesorjev, v kratki dobi že drugič težko prizadeto, naznanja svojim članom in vsem prijateljem prežalostno vest, da je dne 17. t. m., po kratki bolezni umrl njega velečislani član, gospod

Karel Sega
c. kr. gimn. profesor VII. cla. razreda.

Rajnik je vzorno deloval malodane 28 let kot izvrsten učitelj in ljubeznjiv vzgojitelj mladine, ki ji je bil tako nenadoma vzel.

Blag mu bodi spomin!

V Ljubljani, 18. aprila 1912.

Trgov. poslovođa
mešane stroke, samostojen delavec, 24 let star z dobrih referencami želi svoje mesto premeniti kot poslovođa, ali pa prevzeti srednje trgovino na račun. Položi se lahko nekaj kavcije. — Dopisi pod »400« na uprav. »Slov. Naroda.«

Zahvala.

Povodom nenadne, zame toliko težke izgube mojega srčno ljubljene soproga, gospoda 1453

Frana Levca

c. kr. merosodnika

izrekam tem potom vsem ljubim sorodnikom, prijateljem in znancem za izraženo srčno sožalje ter mnogobrojno spremstvo dražega pokojnika k večnemu počitku presrečno in iskreno zahvalo.

Osobito se zahvaljujem patru frančiškemu in gosp. zdravniku dr. Rusu ter drugim gospodom, ki so priskočili v »Zvezdi« rajniku na pomoč, dalje vsem onim uglednim gospodom iz Ljubljane in dežele, ki so v tako mnogobrojnem številu počastili rajnika ter jih — žal — ne morem vse imenoma navesti, dalje sl. zavodu deških sirot za spremstvo in vsem darovalcem prelepih vencev.

Vsem bodi iskrena hvala!

V LJUBLJANI, dne 19. aprila 1912.

Globoko žalujoča vdova
Marija Levca.

Kašelj influenco
daljši kašelj, naduha in celo zastarele
pljučne katere
uspešno izkur. tak pospešujoči, blagolastni
Sirolin 'Roche'
najboljše varstvo proti jetikr. Sirolin 'Roche'
laži pljuča, razkroja in razkazuje.
V lekarni zahtevajte Sirolin 'Roche'

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 300.2 Srednji zračni tlak 30.76 mm

aprila	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
18.	2. pop.	738.6	6.6	p. m. vzh.	oblačno.
„	9. zv.	738.5	5.8	sl. svzh.	„
19.	7. zv.	737.2	5.3	„	dež

Srednja včerašnja temperatura 5.7°, norm. 10.2° Padavina v 24 urah 0.4 mm.

Vabilo
k
rednemu občnemu zboru
kmetijske in delavske posojilnice v Sp. Idriji
registr. zadruge z neomejeno zavezo.
ki se vrši

v nedeljo dne 5. maja t. l. ob 1. uri popoldne v prostorih gosp. Franco Božiča v Spodnji Idriji.

DNEVNI RED:
1. Poročilo načelnika
2. Odobritev let. rač. zaključka za l. 1911.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Umetni in trg. vrtnar
Ivan Bizovičar
Ljubljana, Kolezijske ul. 16
1542 izvršuje
šopke, vence in bukete
za razne prilike. — Delo umetniško okusno in po solidnih cenah.
Prodaja cvetlice, raznovrstne sadike cvetlic in zelenjavo.
Piramidna in kroglasta lavorijeva drevesa ter dekorativne cvetlice v veliki množini po zmernih cenah.
Naročila na deželo hitro in vestno.

Mlad trgovski pomočnik

išče službe 1342
v trgovini s špecerijskim blagom.
Nastop službe takoj. — Več pove upravn. ništvo »Slovenskega Naroda«.

Iščejo se za v Zagreb 1442

krojaški pomočniki

za veliko in malo delo. Vprašanja na: „Savez hrvatskih obrtnika“, Zagreb, Mesnička ul. 7.

Stranka brez otrok išče za takoj

stanovanje

obstoječe iz dveh ali treh sob v središču mesta. 1412

Ponudbe upravn. ništvo »Slov. Naroda«.

Stalni

krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavi s stalno plačo za prodajanje dovoljenih : srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod : „MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20.

Proda se krasno posestvo

ležeče ob cesti in železnici ob Savi na Spodjem Štajerskem, 1443

z amer. vinogradi, travniki, gozdi, njivami, sadonosniki ter krasno vilo s parkom in šetališči ter viničarijami. — Cena K 56.000. Naslov pove upravn. ništvo »Slov. Naroda«.

Sprejme se pestunja

stara 30—40 let k 2 otrokoma. Kje, pove uprav. »Slov. Naroda.« 1388

Iščem na Kranjskem dobro vpeljanega mladega zastopnika

za Ljubljano, za razpečavo

„Cvekovega brinovca“

„ Fran Cvek, Kamnik. „

Išče se poštna upraviteljica

(eventuelno vpokojena)

za manjši poštni urad na deželi. Ponudbe z navedbo zahtev pod šifro „Poštna upraviteljica“ na uprav. »Slovenskega Naroda«. 1422

Iščem spretnega kovinskega strugarja

(Eisendreher)

veščega vseh boljših del v strojarni za dobro plačo in stalno službo. — Nastop takoj.

Tovarna orodja in vint, Borovlje, Koroško.

Preizkušene kurjače

za parne kotle

sprejme v stalno službo
cementna tovarna v Zidanem mostu.

Ponudbe s spričevali v prilogi, ter zahteva plače se naj pošljejo na naslov zgoraj imenovane tovarne. 1449

Vabilo na

V. občni zbor

Kranilnice in posojilnice na Prevojah

registr. zadruge z neomejeno zavezo

ki se vrši

v nedeljo, 28. aprila ob 3. pop. v prostorih hran. in posojilnice.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva
5. Slučajnosti.

Josip Rus
t. č. načelnik.

C. kr. avstrijske državne železnice. Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1911.

Postaja: Ljubljana (južni kolodvor).
Odhod.

6-48 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-25 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-32 popoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

3-30 popoldne. Osební vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osební vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Trbiž, Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-39 zvečer. Osební vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-10 po noči. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

7-16 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždane, Prago, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfesta, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

lina, Draždan, Prago, Linca, (Londona) Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Trzica, Kranja.

8-52 zjutraj. Osební vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-48 dopoldne. Osební vlak iz Trbiža, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-13 dopoldne. Osební vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

2-59 popoldne. Osební iz Straže-Toplic, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-18 popoldne. Osební vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Trzica, Kranja.

6-53 zvečer. Osební vlak iz Jesenic z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždane, Prago, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfesta, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-15 zvečer. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

9-07 po noči. Osební vlak iz Straže-Toplic, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-22 po noči. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana državni kolodvor.
Odhod na Kamnik: 7-28, 11-30, 3-15, 7-10.
Prihod iz Kamnika: 6-41, 10-59, 2-40, 6-10.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Razpošiljalnica

na otroške vozčke, otroške postelje, športne vozove, reformne stole, letne pohištvo, pohištvo od moka, vložke in modrece po izvirnih tiskanih cenah: zapeljivi vozčki od K 22 naprej priročni vozčki od K 30—, okrogli vozčki z gumijem od K 57—, postelje z ograjo, vložke od K 20— športni vozčki za letanje, strobo od K 30—, modre postelje od K 90—, naprej.

Specialiteta: vozovi BRENNABOR

Najbolje na svetu po vseh cenah. Največja izbira!!! Najnižje cene

£ Gerlach, Gradec Joanneumring 7.

Steklarska trgovina M. TUSEK, LJUBLJANA

Stari trg štev. 28 140

priporočila po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanske posode, svetilk, ogledal, vaskovrstnih šip in okvirjev za podobe. Proveste vseh steklarskih del pri cerkvah in stavbah. Najsolidnejša in točna postrežba.

Izposojevanje koles.

Ana Gorec

Ljubljana, Rimska cesta št. 11
podružnica 1207

Marije Terezije c. 4 (Pri novem svetu).

Trgovina s kolesi in njih deli.

Izposojevanje koles.

Najboljše pneumatike.

Št. 242/pr.

Razpis natečaja.

Za nadzorstvo počitniške naselbine „Zatišje“

razpisuje mestni magistrat letos
mesto voditelja oz. voditeljice in pa 4 nadzornikov, oz. 4 nadzornice

Voditelj, oziroma voditeljica prejmeta nagrado po 100 K; nadzorniki oziroma nadzornice, pa nagrado po 75 K — vsi vrhu nagrad tudi hrano in prosto stanovanje.

V »Zatišje« se podajo najprej za štiri tedne dečki z moškim vodstvom in nadzorstvom. Po njih povratku odidejo tje kaj deklice tudi za štiri tedne z ženskim vodstvom in nadzorstvom.

Sprejelo se bo letos zopet 60 dečkov in 60 deklic.
Prosilci in prosilke za zgoraj označena vodstvena in nadzorniška mesta naj vlagajo svoje prošnje pri predsedstvu mestnega magistrata

do 30. aprila 1912.

Prošnje slušateljcev in slušateljic c. kr. učiteljskega kakor tudi gojenk pedagoškega ali pa trgovskega tečaja na mestnem dekliškem liceju se pri oddaji vodstvenih in nadzorstvenih mest ne bodo vpoštevale.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 14. aprila 1912

Župan: Dr. Ivan Tavčar l. r.

Za poletno sezono ^{priporočila}

„Angleško skladišče obiek“

:: O. Fernatovič ::

Ljubljana — Mestni trg štev. 5 — Ljubljana

svojo velikansko izbiro kostumov, lahkih plaščev iz blaga, prašnih plaščev iz listra ter svilnatih plaščev za dame vseh najnovejših barv. Najmodernejše

:: obleke, klobuke in slamnike ::

za gospode in dečke po priznanih nizkih in solidnih cenah.

Narodna knjigarna.

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest; spisal Fr. Remec.
Cena 2 K, s pošto K 2-20.

Pravkar je izšla v drugi izdaji prekrasna zgodovinska povest »Kralj Matjaž«, ki spada med najbolj čitane knjige in po kateri občinstvo vedno znova vprašuje.

Čez trnje do sreče.

Spisal Senčar.
Cena broš. K 1-20, vez. K 2-20, s pošto 20 v več.

Zelo zanimiv roman, poln interesantnega dejanja.

Rdeči smeh.

Spisal Leonid Andrejev.
Preložil Vladimir Levstik.
Cena broš. K 1-40, vez. K 2-40, s pošto 20 v več.

V tem »odlomku najdenega rokopisa« so popisane strahote vojne in iz nje porajajoče se pijanosti krvi in blaznosti.

Brodkovski odvetnik.

Spisal V. Beneš-Sumavsky.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Ta odlični roman podaja zanimivo in pretresljivo sliko iz narodnega življenja in priča, kako nemška žena uničevalno vpliva na slovanskega moža.

Undina.

Spisal André Theuriet.
Cena 90 v, s pošto 10 v več.

Eden najljubeznivejših francoskih pisateljev je v tej knjigi podal dražestno povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila med nesmrtna dela.

V študentovskih ulicah.

Roman; spisal Fr. Remec.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

To je ginitiv roman iz ljubljanske preteklosti, slika življenja iz tedanjih malomeščanskih in gosposkih krogov, tragedija dekleta, ki je vzraslo v študentovskih ulicah, a je pogledalo v aristokratske kroge Gosposkih ulic in to poplačalo s svojo življensko srečo.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman; spisal Vladimir Vesel.
Cena K 1-40, vez. K 2-20, s pošto 20 v več.

Koncem 15. stoletja se je pripravljalo na Slovenskem kmetski punt. Kmetstvo ljudstvo je takrat strahovito trpelo in vrh tega so duhovske in posvetne oblasti trpinčile ljudstvo zaradi domnevanega čarovništva. Ponekod so požgali vse prebivalce kake vasi, ker so bili osumljeni čarovništva. Vse to nam popisuje pisatelj v tem velezanimivem romanu.

Zadnji rodovine Benalja.

Spisal Fr. Remec.
Cena K 1-50, s pošto K 1-70.

Velezanimiv zgodovinski roman iz časa rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporščaka.

Cena — 80 v, vez. K 1-80, s pošto 20 v več.

Ta mična ljubezenska povest se je občinstvu prav posebno prikupila. Dejanje se vrši za časa zadnje avstrijsko-turške vojne, ki jo je vodil princ Evgen. V povesti je popisano, kako izvrši strahopeten človek občudovanja vredna junaštva, samo da bi se opral pred tisto, ki jo ljubi.

Strahovalci dveh kron.

Spisal Fr. Lipič.
Cena broš. K 2—, vez. K 4—, s pošto 40 v več.

Velezanimiv roman iz časa velikih bojov med pomorskimi razbojniki, turškim cesarstvom in beneško republiko.

Aleš iz Razora.

Spisal Ivan Cankar.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Najbolj ljudska in ena najlepših povesti, kar jih je spisal Cankar.

Ljubezen Končanove Klare.

Roman; spisal Fr. Remec.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Ozadje tega romana je zgodovinsko. Dejanje se vrši v Ljubljani in njeni okolici v časih Napoleonove Ilirije, v krogih francoskih in domačih aristokratov, med katere je stopilo slovensko dekle, ki v svetosti svoje ljubezni doprineše plemenite žrtve, dokler se na poslednji njej ne nasmeje sreča.

Mali lord.

Spisal F. H. Burnett.
Cena broš. K 1-60, vez. K 2-60, s pošto 20 v več.

To knjigo veselja, kakor je kritika imenovala to presrečno povest, so po izgledu mestnega šolskega nadzornika sprejeli v šolske knjižnice vsi šolski voditelji, ki jim je res mar, da mladina kaj dobrega čita.

Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu.

Spisal Valentin Zin.
Cena K 3—, s pošto K 3-20.

To je najpopolnejše in najtemeljitejšo delo o narodnem gospodarstvu v slovenskem jeziku. Ta knjiga je absolutno potrebna za vsakega, kdor deluje na narodnogospodarskem polju, zlasti za vsakega posojilničarja.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.
Cena broš. K 1—, vez. K 1-80, s pošto 10 v več.

Kdor se hoče prav od srca nasmejati, naj čita to knjigo, ki je polna drastične komike in prešernega humora.

Ljubljana Prešernova ulica 7 Ljubljana